

# ΕΝΑ ΑΣΤΕΡΙ ΓΕΝΝΙΕΤΑΙ

## ΛΟΓΙΑ ΚΙ ΕΡΓΑ ΤΩΝ ΑΥΤΟΝΟΜΩΝ ΜΕΣ' ΣΤΗ ΜΑΚΡΑ ΔΕΚΑΕΤΙΑ ΤΟΥ 1990 ΜΕΡΟΣ Β΄ - Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1995-2003

Προσπαθήσαμε στο τεύχος 83 να εξηγήσουμε τι το τόσο συνταρακτικό συνέβη στις αρχές των '90s και οδήγησε στη γέννηση της αυτονομίας σ' αυτό το άκρο της νότιας βαλκανικής. Παρακάτω θα παρακολουθήσουμε πώς και γιατί οργανώθηκαν οι αυτόνομοι στο δεύτερο μισό της δεκαετίας του '90.

### ΠΙΚΡΟΙ ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

Το 1995 ήταν μια μάλλον πυκνή χρονιά. Το ελληνικό κράτος συμμετείχε ενεργά στη διάλυση του γιουγκοσλαβικού κράτους. Στο πλαίσιο μάλιστα αυτής του της ενασχόλησης υποστήριξε με λόγια και με έργα το έγκλημα στη Σρεμπρένιτσα τον Ιούλιο του ίδιου έτους. Η δε ελληνοτουρκική διαμάχη είχε κορυφωθεί τόσο, που τον Ιανουάριο του 1996 παραλίγο να οδηγήσει σε πολεμικό επεισόδιο στο Αιγαίο (υπόθεση Ίμια).

Για λόγους που έχουμε προσπαθήσει να εξηγήσουμε αλλού, οι εξωτερικές περιπέτειες του ελληνικού κράτους δεν απασχόλησαν στα σοβαρά το ριζοσπαστικό κίνημα στα μέρη μας. Κι εδώ που τα λέμε, αυτό το τελευταίο, το 1995, είχε τις δικές του δουλειές να φέρει βόλτα. Το μαχαίρωμα του καταληψία Γιάννη Σταθόπουλου από φασίστες (Απρίλης 1995) οδήγησε σε μια σειρά αντιφασιστικών κινητοποιήσεων. Λίγους μήνες μετά (Νοέμβρης 1995), η ετησίως επαναλαμβανόμενη κατάληψη του Πολυτεχνείου έληξε με την εισβολή της αστυνομίας στο ίδρυμα, 500 συλλήψεις και μια τεράστια ανοιχτή πληγή στο εσωτερικό του αντιεξουσιαστικού χώρου. Λιγότερο γνωστή βέβαια, είναι η ιστορία της πρωτομαγιάτικης διαδήλωσης του ίδιου έτους, για την οποία θα θέλαμε να αφιερώσουμε δυο λόγια παραπάνω.

Που λέτε, ήταν Μάρτης του 1995, κι οι Αυτόνομες

Εργατικές Συσπειρώσεις, αυτόνομη εργατική ομάδα της εποχής, είχαν αρχίσει να προετοιμάζονται για τη διοργάνωση της πρωτομαγιάτικης διαδήλωσης. Όπως οι ίδιοι έλεγαν:

Πιστεύουμε πως η γέννηση ενός αυτόνομου εργατικού κινήματος είναι μια υπόθεση που έχει μέλλον, είναι ώριμη. Φυσικά, προϋπόθεση είναι να ανοίξει η συζήτηση, να κατακτηθεί ένα επίπεδο πολιτικής συμφωνίας υψηλότερο, να συμβάλλουν πολλοί περισσότεροι σύντροφοι σε πρώτη φάση. Θα μπορούσε να είναι μια αφορμή γι' αυτό η Πρωτομαγιά.

Μπορούμε να οργανώσουμε μια μαχητική διαδήλωση; Θα κάνουμε μια καμπάνια για τους μετανάστες εν όψει της;

Ναι, αλλά ποιος θα το αποφασίσει; Με ποιο περιεχόμενο; Τι σημαίνει αυτόνομο εργατικό κίνημα; Ποια είναι τα χαρακτηριστικά του;

Ας ελπίσουμε ότι αυτό είναι δυνατόν να γίνει, και να βγει κάτι καλό.<sup>1</sup>

«Τι σημαίνει αυτόνομο εργατικό κίνημα»; Έλα μου ντε. Γιατί πέρα απ' το θεωρητικό του πράγματος, οι συζητήσεις στο εσωτερικό του χώρου για την Πρωτομαγιά είχαν φουντώσει. Εν ολίγοις, οι Αυτόνομες Εργατικές Συσπειρώσεις, ας πούμε οι «αυτόνομοι» της εποχής, είχαν απευθύνει σχετικό κάλεσμα στην εφημερίδα Άλφα, ας πούμε τους «αναρχικούς» της εποχής, καθώς και σε άλλες ομάδες και άτομα. Η όλη διαδικασία υπήρξε αρχετυπική του όρου που

έχουμε μάθει να ονομάζουμε «συνδιοργάνωση».<sup>2</sup>

Σε κάθε περίπτωση, η πρόταση των Αυτόνομων Εργατικών Συσπειρώσεων αντιμετώπισε σοβαρά εμπόδια. Όχι μόνο, διότι η δολοφονική απόπειρα εναντίον του Γ. Σταθόπουλου είχε εν τω μεταξύ μονοπωλήσει τα του χώρου, αλλά κυρίως επειδή οι διαφορετικές αντιλήψεις που εξαρχής ενυπήρχαν στο εσωτερικό των διάφορων τάσεων του είχαν αναδυθεί εξαιτίας του καλέσματος για συνδιοργάνωση ενόψει πρωτομαγιάς. Αυτές οι διαφορετικές αντιλήψεις αντανάκλασαν στην πραγματικότητα τα ζητήματα διαφορετικής και κατά βάση αντιθετικής οργανωτικής συγκρότησης στο εσωτερικό του χώρου.

Για να μην τα πολυλογούμε: οι Αυτόνομες Εργατικές Συσπειρώσεις είχαν κατέβει με πρόταση που μύριζε «αυτονομία». Διαδήλωση έξω από τις χωροχρονικές συντεταγμένες της αριστερής μεσολάβησης - δηλαδή όχι στο Μουσείο την 1η Μάη μαζί με όλες τις κρατικοποιημένες ηγεσίες του εγχώριου «εργατικού κινήματος», αλλά στο Περιστερί στις 2 του Μάη, με αυτόνομο και ανταγωνιστικό κάλεσμα. Η αναρχική εφημερίδα Άλφα που «λόγω των διαφορετικών θέσεων των συντρόφων που το απαρτίζουν δε μπορούσε να εμφανιστεί σαν ενιαία ομάδα, παρά μόνο σαν άτομα που εκφράζουν προσωπικές θέσεις κι ανησυχίες» έκανε ό,τι θα περίμενε κανείς από ένα εγχείρημα που αποτιμά τη «διαφορετικό-

### ΣΤΗΝ ΙΔΙΑ ΜΑΣ ΤΗ ΧΩΡΑ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ Ο ΕΧΘΡΟΣ (1996)

Προφανώς η λεηλασία των βαλκανίων μεταναστών, η πολεμική προπαγάνδα εναντίον του τουρκικού κράτους και τελικά οι μέρες δόξας που γνώρισε ο ελληνικός ιμπεριαλισμός στα '90s δε γινόταν να αφήσουν ανεπηρέαστες τις τότε ομάδες της αυτονομίας. Οι πρώτες εκδηλώσεις αντιεθνικής / αντιιμπεριαλιστικής συνείδησης ήταν γεμάτες οργή και ωμό μίσος. Παραπάνω, απεικονίζονται κάποιες απ' τις πρώτες αφίσες που εξέδωσαν το 1996-7 οι αυτόνομοι της εποχής. Τα Μικρόβια Μητροπολιτικής Επέκτασης ονόμαζαν «επιθετικότητα» τις σκέψεις επέκτασης των ελληνικών χωρικών υ-δάτων στα 12 ναυτικά μίλια. Οι Βαλκάνιοι Προλετάριοι στοχοποιούσαν τον ελληνικό και τουρκικό ιμπεριαλισμό μέσα απ' το παράδειγμα της Κύπρου. Η Άρνηση Εκτέλεσης Καθήκοντος την έφευτε στην ελληνική επιχειρηματική επέκταση στα Βαλκάνια και στην κοινωνική υποστήριξη που διέ-



θετε. Οι βάσεις του ιμπεριαλιστικού χαρακτήρα του ελληνικού κράτους βρίσκονταν διάσπαρτες σ' αυτό το δεύτερο μισό των '90s, περιμένοντας να υποστούν αναλυτικότερη επεξεργασία.



## Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ (1997)

Διήμερο των αυτόνομων ομάδων στο Πολυτεχνείο τον Ιούνιο του 1997. Η φωτογραφία είναι τραβηγμένη την ώρα της διακόσμησης. Αριστερά διακρίνεται η έκθεση απαλλοτριωθέντος πατριωτικού υλικού.

τητά» του «σαν αναγκαία προϋπόθεση για την επιτυχία του εγχειρήματος». Δηλαδή στήριξε και την «αυτόνομη διαδήλωση» στο Περιστέρι, και ταυτόχρονα απηύθυνε κάλεσμα για την θεσμοθετημένη διαδήλωση της Πρωτομαγιάς στο Μουσείο, «ώστε να υπάρχει επαφή με τον κόσμο που θα πήγαινε στη συγκέντρωση».

Μια φαινομενικά απλή συνεργασία για τη συνδιοργάνωση μιας εργατικής διαδήλωσης είχε ανοίξει τον ασκό του Αιόλου. Η «εχθρότητα» που αναπτύχθηκε ανάμεσα στην αναρχική εφημερίδα *Άλφα* και στις Αυτόνομες Εργατικές Συσπειρώσεις με αφορμή την Πρωτομαγιά του 1995 αποτυπώθηκε στο σχετικό φύλλο της εφημερίδας *Άλφα*. Στην πραγματικότητα, το ζήτημα αφορούσε κάτι πολύ βαθύτερο από τον εορτασμό της Πρωτομαγιάς και κατά τη γνώμη μας είχε να κάνει με την ερώτηση που είχε διατυπωθεί πιο πριν: «Τι σημαίνει αυτόνομο εργατικό κίνημα»; Ερώτηση που απ' ό,τι φαίνεται κανείς δεν μπορούσε να απαντήσει σ' αλήθεια. Οι μεν της εφημερίδας *Άλφα*, γιατί από συστάσεως είχαν επιλέξει την πρόσδεση στους ιμάντες της αριστερής μεσολάβησης ως καταστατική τους αρχή. Οι δε των Αυτόνομων Εργατικών Συσπειρώσεων γιατί καθώς δεν έπαιρναν την αυτονομία τους και πολύ στα σοβαρά, ήταν αναγκασμένοι να «συνδιοργανώνουν», δηλαδή να ψάχνουν αποδιοπομπαίο τράγο για τις δικές τους αδυναμίες.

Εν ολίγοις, η διαμάχη που επικέντρωσε γύρω από την Πρωτομαγιά του 1995 επιβεβαίωσε ότι οι καλύτερες ιδέες και οι καλύτερες προθέσεις αποδεικνύονται μπουρμπουλήθρες όταν απουσιάζουν οι κατάλληλοι τρόποι οργάνωσης. Ότι οι τρόποι οργάνωσης πρέπει να μπορούν να παράξουν συλλογικές απόψεις αντί για ατομικά διανοητικά επιτεύγματα. Ότι οι τρόποι οργάνωσης πρέπει να μπορούν να διασφαλίζουν την ύπαρξη μίας συλλογικής μνήμης – μάλιστα οι τρόποι οργάνωσης και η συλλογική μνήμη είναι ένα και το αυτό.

Το πράγμα σήκωνε επαναπροσδιορισμό. Κατά τα φαινόμενα, το Πολυτεχνείο του 1995 επιτάχυνε τις αποφάσεις. Ή θα γινόταν το βήμα προς τα μπρος ή...

## ΦΤΙΑΧΝΟΝΤΑΣ ΤΙΣ ΑΥΤΟΝΟΜΙΕΣ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ

### ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Οι αυτόνομες πολιτικές ομάδες συγκροτήθηκαν ως ένα είδος οργανωτικού αντάρτικου εντός του χώρου. Ήταν εξαρχής ολιγομελείς, καθώς στελεχώνονταν από μία ή δύο δεκάδες ανθρώπων. Ο ολιγομελής τους χαρακτήρας δεν δημιουργούσε αισθήματα μειονεξίας, ακριβώς επειδή πολλές φορές είχε καλλιεργηθεί η συνείδηση ότι το έργο αυτών των ομάδων ήταν απ' αρχής μειοψηφικό. Το γενικό κοι-

νωνικό περιβάλλον ήταν αυτό που έχουμε περιγράψει πάμπολλες φορές: ρατσιστικό, милитарιστικό, σεξιστικό, κανιβαλιστικό. Αλλά και το ειδικό περιβάλλον του αντιεξουσιαστικού χώρου είχε υποστεί σοβαρό στραπατσάρισμα μετά τα γεγονότα του Πολυτεχνείου του 1995.

Οι αυτόνομες πολιτικές ομάδες που δημιουργήθηκαν στο δεύτερο μισό της δεκαετίας του 1990 δεν προέκυψαν στη βάση σχεδίου: υπήρξαν το προϊόν της γενικευμένης ασφυξίας που γεννούσαν οι γενικές κοινωνικές συνθήκες και η οργανωτικο-πολιτική κληρονομιά του αντιεξουσιαστικού χώρου με την οποία έρχονταν σ' επαφή χιλιάδες νεαροί και νεαρές που δεν άντεχαν τις καπιταλιστικές προτεραιότητες της εποχής. Οι υπογραφές αυτών των πρώτων ομάδων ήταν χαρακτηριστικές: Άρνηση Εκτέλεσης Καθήκοντος, Βαλκάνιοι Προλετάριοι, Μικρόβια Μητροπολιτικής Επέκτασης, Carthago, Νεκρή Ζώνη δηλαδή ένα οργανωτικό σχήμα που παλάτцаре ανάμεσα στην πολιτική ομάδα, την παρέα και τη συμμορία.

Οι ομάδες αυτές, πέρα από όλα τα άλλα, είχαν στηθεί στον αντίποδα των όρων με τους οποίους συγκροτούνταν ο ριζοσπαστικός χώρος της εποχής. Αυτός ο τελευταίος επεδείκνυε πλήρη αδιαφορία για τις γνώμες και για το ξεκάρφωμα ονόμαζε αυτή την αδιαφορία «πλούτο της διαφορετικότητας». Κι εν τω μεταξύ είχε υιοθετήσει την ανοιχτή συνέλευση ως μοναδικό τρόπο συνεργασίας. Η μεν αδιαφορία για τη συγκρότηση γνώμης σήμαινε ότι οι γνώμες προέκυπταν κατευθείαν από τα γραφεία Τύπου της Αριστεράς ή στη χειρότερη περίπτωση από τις ίδιες τις κρατικές προτεραιότητες. Η δε ανοιχτή συνέλευση, η οποία συγκαλούνταν κάθε φορά που κάτι «έκτακτο» ή «σοβαρό» συνέβαινε, αποθέωνε τη μαζικότητα χωρίς να νοιάζεται για την ουσία, ξεκίναγε πολλές ώρες μετά την υποτιθέμενη ώρα έναρξης της και τελείωνε αζημέρωτα, επέτρεπε ασκήσεις ύφους στο πιο «βαρύ» Ατομο, ενέτασσε την ένταση και τη συναισθηματική φόρτιση στην κανονική της λειτουργία, κατέληγε σε μια γενική αποδοχή του «μίνιμουμ κοινού παρανομαστή», μετέτρεπε κάθε υγιή και ενστικτώδη απέχθεια προς την Εξουσία σε μια κομφορμιστική οργανωτική πρόταση που ανακύκλωνε τις πιο αυτονόητες μορφές «αγώνα». Το αποτέλεσμα ήταν γενικό ξενέρωμα, σαν κι αυτό που είχε οδηγήσει τους νεαρούς και νεαρές της εποχής να συγκροτήσουν αυτόνομες ομάδες.

Για παράδειγμα, η ομάδα με το όνομα Συνδικάτο Σαλταδόρων, που έδρασε στην πόλη της Θεσσαλονίκης, εξηγήσε το 1996 με τα εξής λόγια την απόφασή της να μη συμμετέχει στην πρωτοβουλία αλληλεγγύης στην κατάληψη της Villa Βαρβάρα που απειλούνταν με εκκένωση:

Οι διαδικασίες παραγωγής λόγου και πρακτικών [...] είναι μια αργή διαδικασία που απαιτεί

και προϋποθέτει δεσμεύσεις των υποκειμένων και που κατά τη γνώμη μας είναι ίσως ο μόνος τρόπος για να ξεκολλήσουμε από το τέλμα της αντιστασιολογίας και της επανάληψης των αιώνων αληθειών του ευαγγελίου του κάθε υποκειμένου.<sup>3</sup>

Αλλά, οι αυτόνομες ομάδες δεν κινητοποιούνταν με μοναδικό κίνητρο την γκρίνια. Πολλές δεκάδες νεαροί και νεαρές, ακριβώς λόγω της αντικειμενικής κι υποκειμενικής θέσης από την οποία αντίκριζαν τον κόσμο ξεκίνησαν να τα βάζουν με τα θεμέλια της ελληνικής καπιταλιστικής κοινωνίας, η οποία σημειωτέον βρισκόταν σε ιμπεριαλιστικό οργανισμό. Μέσα στην περίοδο 1996-2001 άρχισαν σιγά σιγά να διατυπώνονται γενικές θέσεις ενάντια στην εκμετάλλευση της εργασίας, γνώμες για την κατάσταση της εργατικής τάξης και την ειδική θέση των μεταναστών μέσα σ' αυτήν, γνώμες για τον παγκόσμιο πόλεμο και τη συμμετοχή του ελληνικού κράτους, γνώμες για την οργανωτική και διανοητική αυτονομία από την αριστερά.

Κατά πάσα πιθανότητα βέβαια, η πιο κρυφή παρακαταθήκη αυτού του είδους οργάνωσης πρέπει να υπήρξε η ιδέα ότι η Αυτονομία δεν είναι ιδεολογία, αλλά συγκεκριμένοι τρόποι σκέψης κι οργάνωσης. Αυτή η ιδέα πως οι Αυτόνομοι οργανωνόμαστε στη βάση συγκεκριμένων ιδεών κι όχι ασαφών συμβόλων υπήρξε, αν μη τι άλλο, λυτρωτική. Για να το πούμε με τα λόγια που γράφτηκαν, αλλά δε δημοσιεύτηκαν, κάμποσα χρόνια πριν:

Η πολιτική ομάδα έχει την πολυτέλεια να διαμορφώνει απόψεις συγκεκριμένες, σχετικά σταθερές, αλλά και υποκειμένες σε σταδιακή εξέλιξη. Αυτό το προφανές χαρακτηριστικό δεν πρέπει να εκλαμβάνεται με ελαφρότητα. Η διαμόρφωση μιας συγκεκριμένης άποψης για τα πράγματα, είναι φορές που γίνεται αντιληπτή σαν τεράστιο βάρος, ειδικά όταν όλα γύρω σου φωνάζουν πως οι απόψεις πρέπει να γραφτούν στα παλαιότερα των υποδημάτων μας διότι το θέμα είναι τί κάνουμε τώρα που η έκτακτη ανάγκη μας χτυπάει την πόρτα / τώρα που χρειαζόμαστε πολύ κόσμο / τώρα που πρέπει να κάνουμε γρήγορα / τώρα που η αριστερά μας βάζει ζήτημα κλπ κλπ. Είναι ευχής έργον που μέσα από εκατοντάδες τέτοια ζητήματα και ζητηματάκια, μέσα από αποχωρήσεις και τσακωμούς, οι πολιτικές ομάδες στις οποίες συμμετείχαμε, όχι μόνο κατάφεραν να εξελιχθούν διατηρώντας την ευχή και την κατάρτα της σταθερής άποψης, αλλά κατέληξαν να αποκτήσουν και αρχές, δηλαδή οργανωτικές και πολιτικές απόψεις που δεν υπόκεινται σε συζήτηση, αλλά αποτελούν μία τρόπον τινά πλατύφωρα -μία σταθερή αναφορά για τους εαυτούς μας και μια βάση για συνεννόηση με τρίτους.<sup>4</sup>





ΤΡΙΤΗ ΓΕΝΙΑ  
(1997-2003)

Οι αυτόνομες πολιτικές ομάδες επεδίωξαν να έχουν συγκεκριμένη γνώμη μέσα σε μια εποχή που αποθέωνε το «γενικώς κι αορίστως». Τόσο συγκεκριμένη, όσο συγκεκριμένη ήταν κι η επίθεση που εν τω μεταξύ εξελισσόταν εναντίον μας.

### Η ΤΡΙΤΗ ΓΕΝΙΑ

Η *Τρίτη Γενιά* ήταν μια έκδοση που κατ' αρχάς ξεχώριζε αισθητικά. Δεν έμοιαζε με το κλασικό παλαιομερολογίτικο layout που είχαν ξεπατικώσει οι λοιπές εφημερίδες της αριστεράς και του χώρου. Είχε γραφιστική άποψη, είχε ψαγμένο εξώφυλλο και αισθητική πολιτικού φανζίν. Κατά βάση όμως ήταν η θεματολογία της που καθιέρωσε την *Τρίτη Γενιά* ως must read έντυπο για τους ανθρώπους που γεννούσαν τα ελληνικά '90s. Στα φύλλα της μπορούσε να βρει κανείς γνώμες για την καπιταλιστική κρίση, μια εργατική προσέγγιση του ζητήματος μετανάστες, κείμενα για τη μουσική και τις νέες τεχνολογίες, ιδέες για τη σχέση της γλώσσας με τη σκέψη – ακριβώς δηλαδή ό,τι έλειπε από την έντυπη παραγωγή των οργανώσεων της άκρας αριστεράς και του αντιεξουσιαστικού χώρου.

Η ανελέητη κριτική που ασκούσε στον συντηρητισμό, που όλο και πιο συχνά εκπορευόταν από τους πόρους του αντιεξουσιαστικού χώρου, ήταν αυτό που γέμισε την *Τρίτη Γενιά* με ορκισμένους εχθρούς. Η εχθρότητα των εχθρών της πήγαζε κατευθείαν από την αμφισβήτηση των «ιερών και των οσίων» που σταδιακά οδηγούσαν τον αντιεξουσιαστικό χώρο να μετατρέπεται σε χρήσιμη ουρά της κρατικοποιημένης αριστεράς σκέψης και δράσης. Η κριτική για τη διαδήλωση της Πρωτομαγιάς το 1995 εκφράστηκε κατόπιν εορτής και μέσα απ' τις σελίδες μιας αναρχικής εφημερίδας. Δυο χρόνια μετά, ήδη απ' τα πρώτα της φύλλα, η *Τρίτη Γενιά* είχε διαλέξει να μιλάει ως εξής, εξ αφορμής κάποιας αδιάφορης αντιφασιστικής κινητοποίησης:

Όταν κάποιος «αναγγέλλει» τη βία του και στη συνέχεια την κάνει γαργάρα (ή την εκτονώνει οπουδήποτε αλλού εκτός από κει που σκόπευε) δεν ξεχωρίζει πουθενά από τον μικροαστικό τσαμπούκα του μαλάκα νεοέλληνα [...] Και τελικά δυσφημεί την μαζική κοινωνική αντιβία στο δρόμο [...] περιορίζοντάς την στις εκλάμψεις του υποτιθέμενου «αυθόρμητου». Η διαδήλωση της 18ης Οκτώβρη ενάντια στη συναγωγή των ευρωφασιστών στην Αθήνα έκανε

Με εφημερίδα δεν έμοιαζε, αλλά ήταν και λίγο. Κάτι από φανζίν διέθετε, αλλά σίγουρα όχι μόνον αυτό. Για πολιτική επιθεώρηση παραείχε γραφιστική καινοτομία. Όμως και για έκδοση αισθητικής παραείχε πολιτική στράτευση. Ιδεολογικό όργανο της οργάνωσης θα μπορούσε να ήταν, αν βέβαια υπήρχε και οργάνωση. Για φωνηή συλλογικών σχημάτων παραείχε ατομική άποψη, αλλά και για ατομικό προϊόν εξέφραζε έναν ευρύ κύκλο ανθρώπων. Ό,τι κι αν ήταν, το σίγουρο είναι ότι η *Τρίτη Γενιά* υπήρξε καθοριστική για μια γενιά ανθρώπων που ψαχνόταν μέσα στην περίοδο τέλη '90s κι αρχές '00s. Γιατί βρέθηκε να μιλάει μέσα στην εποχή του σκότους· και γιατί αυτά που έλεγε αντηχούσαν στις ζωές και στις αναζητήσεις αμέτρητων ανθρώπων της εποχής.

μαπα από πριν πως θα είναι μια ακόμη αποτυχημένη και βλακώδης πρωτοβουλία ορισμένων ξεπεσμένων γραφειοκρατικών κύκλων της άκρας αριστεράς. [...] Σιγά μην κατεβαίναμε...<sup>5</sup>

Αυτό το «σιγά μη κατεβαίναμε» δεν ήταν τουφεκιά στον αέρα. Η κριτική στον συντηρητισμό του χώρου, στα καταστροφικά του αδιέξοδα, στους μύθους και στις τελετουργίες του είχε και μια κρυφή πίσω όψη. Λειτουργούσε συγκολλητικά για εκατοντάδες νεαρούς και νεαρές που έψαχναν εναλλακτικούς τρόπους οργάνωσης έξω απ' τη σχέση Εξάρχεια και τη μυθολογία της. Ειδικά μετά τα γεγονότα του Πολυτεχνείου του 1995 η ανάγκη να υπάρξει οργάνωση συμβατή με τις προτεραιότητες της εποχής ανατακλούσε μια κοινή αγωνία σ' ένα κομμάτι απείθαρχων νεαρών, που πιο πολύ προσδιοριζόταν απ' το τι δεν ήθελε και λιγότερο μπορούσε να συμφωνήσει για αυτό που ήθελε.

Απ' αυτή τη σκοπιά, η κυκλοφορία ενός τέτοιου εντύπου μήνα-το-μήνα, βρέξει-χιονίσει υποδήλωνε και μια αποφασιστικότητα: ότι η κριτική στις καπιταλιστικές σχέσεις της εποχής και το χτίσιμο απόψεων για πολιτική χρήση στο παρόν ήταν καθήκον πρώτης γραμμής. Ειδικά μέσα στο περιβάλλον, όπου δειλά δειλά είχαν αρχίσει να προκύπτουν αυτόνομες ομάδες, δηλαδή καθώς κάποιες δεκάδες σύντροφοι και συντρόφισσες άρχισαν να καταλαβαίνουν τον πολιτικό τους εαυτό ως οι «αυτόνομοι», η *Τρίτη Γενιά* τροφοδοτούσε με απόψεις και τροφοδοτούνταν από την πραγματική κίνηση, πραγματικών ανθρώπων.

### ΟΙ ΑΝΟΙΧΤΕΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΙΣ (ΟΙ ΚΑΝΟΝΙΚΕΣ, ΟΧΙ ΟΙ ΑΛΛΕΣ...)

Καθώς οι αυτόνομες ομάδες είχαν ήδη αποκτήσει μια πρώτη οργανωτική εμπειρία μέσα στο δεύτερο μισό της δεκαετίας του 1990 σταδιακά άρχισαν να συγκλίνουν σε μεγαλύτερα σχήματα. Η δημιουργία των Μητροπολιτικών Συμβουλίων (για

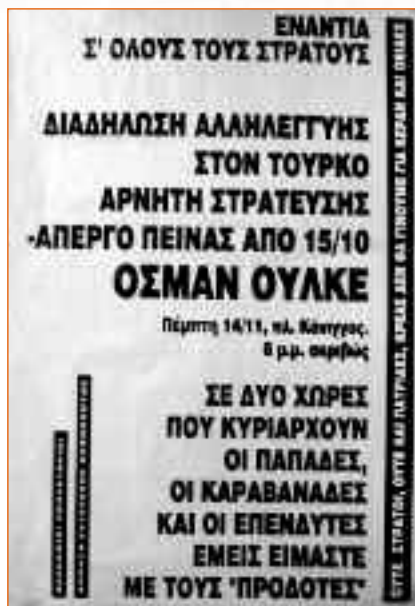
τα οποία αξίζει ξεχωριστή αναφορά) υπήρξε το επόμενο βήμα στην αλυσίδα της εμφάνισης των αυτόνομων στην Ελλάδα. Τα Μητροπολιτικά Συμβούλια υπήρξαν μια σταθερή ένωση ομάδων κι ατόμων που έδρασε στην πόλη της Αθήνας. Γεννήθηκαν το 1998, πήραν την ονομασία τους το 2001 και αυτοδιαλύθηκαν το 2005.

Εκτός από όλα τ' άλλα, οι μέθοδοι παραγωγής λόγου κι άποψης που συνδέθηκαν με τα Μητροπολιτικά Συμβούλια υπήρξαν αρκετά επιδραστικές. Λέμε για την οργάνωση και τη δημόσια υποστήριξη δημόσιων εκδηλώσεων που πήραν την ονομασία ανοιχτές συνελεύσεις. Οι ανοιχτές συνελεύσεις ήταν στην ουσία τους η επεξεργασία και δημόσια κριτική παρουσίαση συγκεκριμένων πτυχών της ελληνικής καπιταλιστικής κοινωνίας και των κρατικών στρατηγικών υπό το φως του ταξικού ανταγωνισμού. Οι ανοιχτές συνελεύσεις υπήρξαν πράγματι κι ανοιχτές και συνελεύσεις. Ήταν ανοιχτές, στο βαθμό που τα Μητροπολιτικά Συμβούλια άνοιγαν οργανωμένα το εσωτερικό και την ατζέντα τους σε τρίτους. Και ήταν συνελεύσεις γιατί προκαλούσαν συλλογική συζήτηση πάνω σ' ένα συγκεκριμένο θέμα. Με τα λόγια των ίδιων των Μητροπολιτικών Συμβουλίων:

Ο προβληματισμός γύρω απ' την κατασκευή αυτού του αντι-θεσμού, των ανοιχτών συνελεύσεων, ξεκίνησε όταν συνειδητοποιήσαμε πόσο έχει στερέψει, τόσο σε θέματα, όσο και σε απόψεις, αυτό που θα λέγαμε «δημόσιος λόγος». Στα όρια του ευρύτερου «χώρου» (συμπεριλαμβανομένης και της άκρας αριστεράς). Στις σπάνιες περιπτώσεις που μερικές, λιγότερες ή περισσότερες, δεκάδες ανθρώπων θα βρίσκονταν σ' ένα αμφιθέατρο για όχι «κομματικούς» λόγους, θα ήταν για να ακούσουν θλιβερούς μονολόγους (και στημένες μονομαχίες μονολόγων) γύρω από τετριμμένα και πάμφτωχα για την κριτική σκέψη θέματα. (Και συνήθως ο «κράχτης» θα ήταν μια συναυλία ή μια προβολή ταινίας, μετά... Αηδία!).<sup>6</sup>

Οι ανοιχτές συνελεύσεις ξεκίνησαν τυπικά το 2001 με τη διπλή εκδήλωση που εξέταζε κριτικά τη δεκαετία 1991-2001. Οι τίτλοι αυτών των δύο πρώτων ανοιχτών συνελεύσεων ήταν 10 χρόνια ειρήνης και 10 χρόνια πολέμου αντίστοιχα. Ήταν η πρώτη απόπειρα να συζητηθούν οργανωμένα οι βασικές καπιταλιστικές προκείμενες του ελληνικού κοινωνικού σχηματισμού. Στα 10 χρόνια ειρήνης





## Η ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ ΣΤΟΝ ΔΡΟΜΟ - ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΙΣ (1996-2001)

**1. Νοέμβρης 1996.** Ένα χρόνο ακριβώς μετά τους οριστικούς τίτλους τέλους της επαναστατικής λειτουργίας που άκουγε στο όνομα «κατάληψη του Πολυτεχνείου», οι πρώτες αυτόνομες ομάδες της εποχής (Μικρόβια Μητροπολιτικής Επέκτασης, Άρνηση Εκτέλεσης Καθήκοντος και Βαλκάνιοι Προλητάριοι), μαζί με τις αναρχικές ομάδες Λιοσίων και Κερατσινίου διοργάνωσαν τη διαδήλωση υπεράσπισης του Τούρκου ολικού αρνητή στρατεύσης Οσμάν Ούλκε. Η διαδήλωση που έθετε στο επίκεντρό της την κριτική στον εθνικισμό, τον πόλεμο και τον στρατό, προφανώς αντλούσε διδάγματα από την «κρίση των Ιμίων», που λίγους μήνες πρωύτερα κινδύνευσε να οδηγήσει σε ελληνοτουρκική σύρραξη. Έτσι για την ιστορία, η διαδήλωση πέρασε μπροστά από το φρουραρχείο του ελληνικού στρατού στο στ. Λαρίσης διακοσμώντας το με μπογιές.

**2. Νοέμβρης 1999.** Η επίσκεψη του πρόεδρου των ΗΠΑ στην Ελλάδα είχε οδηγήσει τον ελληνικό κοινωνικό σχηματισμό σε αμόκ αντιαμερικανισμού. Η ελληνική αριστερά προσέφερε πολιτικό όχημα στον αντιαμερικανισμό και τον μετέτρεψε σε διαδήλωση εθνικής ενότητας. Οι ομάδες της Αυτονομίας, μαζί με τις ομάδες που ονομάζονταν τότε αναρχικοί από τα δυτικά, χρησιμοποίησαν την επίσκεψη του Κλίντον και τον εθνικά ωφέλιμο αντιαμερικανισμό για να διαχωριστούν από την Αριστερά και τον εθνικά υπεύθυνο της ρόλο. Ταυτόχρονα προσπαθούσαν να δηλώσουν ότι στο περιβάλλον του παγκόσμιου πολέμου κανένα κράτος δε δρα «από εξάρτηση». Οπωσδήποτε, η διαδήλωση «Ίδια είναι τ' αφεντικά – εθνικά πλανητικά» το 1999 ήταν μια πρώτη οργανωμένη προσπάθεια να υπάρξει και στο δρόμο εναντίωση στα εμπόλεμα συμφέροντα του ελληνικού έθνους-κράτους.<sup>7</sup> Ή για να το πούμε, όπως το έλεγε η αφίσα της διαδήλωσης: «Ο πατριωτικός 'αντιαμερικανισμός' είναι ιδεολογία των διακρατικών σχέσεων και το άλλοθι του ελληνικού ιμπεριαλισμού».

**3. Ιούνιος 2001.** Τα Μητροπολιτικά Συμβούλια έχουν πια ιδρυθεί. Τα δέκα χρόνια ρατσισμού, υποτίμησης και επίθεσης στο βαλκανικό προλεταριάτο είχαν πια γίνει κοινό κτήμα στο εσωτερικό των αυτόνομων. Ταυτόχρονα, η έλευση των βαλκάνιων προλετάρων είχε αναζωογονήσει την τάξη με νέα μαχητικότητα, νέες αντιλήψεις και νέες προοπτικές. Αυτός ο συνδυασμός εκμετάλλευσης και αναδιαστροφής οδήγησε σε μια εξαιρετικά punk διαδήλωση στο κέντρο της Αθήνας. Με τον τίτλο «Ο Πολυεθνικός Εργάτης είναι Εδώ» οι αυτόνομοι βρέθηκαν στην πραγματικότητα να υποστηρίζουν ένα εγχείρημα συλλογικής αντιεξουσιαστικής μνήμης: μνήμης των δέκα χρόνων ρατσισμού και πολυεθνικής ανατίμησης της τάξης.

συμπυκνώθηκε η ξέφρενη πορεία των ελληνικών '90s: ο ρατσισμός, ο πατριωτισμός, ο μικροαστισμός, η καταναλωτική φρενίτιδα, το lifestyle, ο ιμπεριαλισμός στα Βαλκάνια – δηλαδή όλα τα συστατικά που παρήγαγαν με το τσουβάλι τους αμφισβητίες του ελληνικού καπιταλιστικού ονείρου. Τα 10 χρόνια πολέμου ήταν μια προσπάθεια συζήτησης για τις αλλαγές στην ταξική σύνθεση της εργατικής τάξης, όπως αυτή συνέβαινε μέσα στη δεκαετία που είχε προηγηθεί: οι μετανάστες εργάτες είχαν προσφέρει φρέσκο αίμα στους κύκλους υπεραξίας που εν τω μεταξύ είχαν ανοίξει, και ταυτόχρονα είχαν αναδιατάξει την ταξική διάρθρωση στο εσωτερικό της εργατικής τάξης.

Ο αντίκτυπος αυτών των δύο πρώτων ανοιχτών συνελεύσεων ήταν σημαντικός, κι όχι τόσο από τη σκοπιά της ορθότητας των λεγομένων. Οι ανοιχτές συνελεύσεις έφτιαχναν έναν νέο τρόπο συλλογικής απεύθυνσης: όχι αυτοσχεδιασμός, όχι ατομική σοφία, όχι ό,τι-του-φανεί – αλλά συλλογική επεξεργασία θεμάτων και συγκρότηση θέσεων ενάντια στον καπιταλιστικό κόσμο. Κι επίσης, οι ανοιχτές συνελεύσεις έφτιαχναν ένα διευρυμένο συλλογικό υποκείμενο: οι διοργανωτές των ανοιχτών συνελεύσεων του 2001 απευθύνονταν σε ανθρώπους που μερικά χρόνια αργότερα οργάνωσαν τις ανοιχτές εκδηλώσεις της εποχής τους.

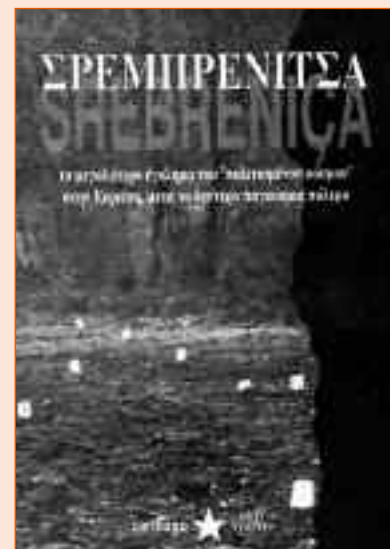
## ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ FAST FORWARD

Αλλά η εποχή δεν επέτρεπε αυταρέσκεια. Χωρίς ποτέ κανείς να το πολυκαταλάβει, λίγο καιρό μετά την έναρξη του Τέταρτου Παγκοσμίου Πολέμου και την καταίγδα της ερήμου, οι Σύνοδοι Κορυφής των

«ισχυρών κρατών του πλανήτη» μετατράπηκαν σε θέρετρο κινητοποιήσεων. Σε μια πλήρη αντιστροφή της πραγματικότητας, τη στιγμή που η προηγούμενη διευθέτηση των διεθνών σχέσεων είχε πια οριστικά διαλυθεί, τη στιγμή που το έθνος – κράτος και τα ξεχωριστά του εμπόλεμα συμφέροντα είχαν ξα-

### ΣΡΕΜΠΡΕΝΙΤΣΑ (1999) ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ ΠΟΥ ΔΙΕΣΩΣΕ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ ΜΑΣ

Το βιβλίο *Σρεμπρένιτσα*, το μεγαλύτερο έγκλημα του 'πολιτισμένου κόσμου' στην Ευρώπη, μετά το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο κυκλοφόρησε από την πολιτική ομάδα Carthago τον Απρίλιο του 1999. Από πλευράς μεθοδολογίας η *Σρεμπρένιτσα* ήταν εντυπωσιακή: μεταφράσεις επιλεγμένων κομματιών της διεθνούς βιβλιογραφίας, συστηματική παρακολούθηση και αποδελτίωση μερίδας του ελληνικού Τύπου, day to day φωτογραφικό υλικό. Από πλευράς ιστορικής σημασίας η *Σρεμπρένιτσα* ήταν κι είναι ακόμη πιο εντυπωσιακή: ενάντια στην μπετόν αρμέ εθνικιστική / ιμπεριαλιστική αφήγηση όλης της ελληνικής κοινωνίας και της πολιτικής της εκπροσώπησης, ελάχιστοι σύντροφοι και συντρόφισσες από το ρεύμα της Αυτονομίας κατέγραψαν και τεκμηρίωσαν την ελληνική συμμετοχή στο σφαγείο της Βοσνίας, μέσα απ' το ειδικό παράδειγμα της *Σρεμπρένιτσα*. Μαζί διέσωσαν την προσωπική και πολιτική αξιοπρέπεια – τη δική τους κι όλων όσων ακολούθησαν.





#### ΑΝΟΙΧΤΕΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΙΣ (2001-2005)

Το είδος εκδήλωσης που ονομάστηκε «ανοιχτή συνέλευση» υπήρξε βασικό για την σύσταση των αυτόνομων.

Καθώς το ρεύμα της αυτονομίας προσπαθούσε να πατήσει στα πόδια του, είχε όλο και πιο πολύ ανάγκη από γνώμες και πολιτικές κατευθύνσεις. Η ατζέντα των θεμάτων με τα οποία διάλεξαν να καταπιαστούν οι αυτόνομοι, υποδείκνυε στην πραγματικότητα και το εύρος των ζητημάτων με τα οποία ήθελαν να έρθουν αντιμέτωποι. Αν κανείς δεν έχει ζήσει τη διανοητική κι οργανωτική έρημο εκείνης την εποχής, είναι δύσκολο να καταλάβει το μέγεθος της εντύπωσης που προκαλούσε η επεξεργασία και το άνοιγμα θεμάτων σαν κι αυτά που περιλαμβάνονται στις αφίσες παραπάνω. Βρισκόμασταν στο 2001-02 και ζητήματα όπως η «υποτίμηση της εργασίας», η «επέκταση του ελληνικού κοινωνικού σχηματισμού», ο «ελληνικός ιμπεριαλισμός / милитарισμός», οι «βιοτεχνολογίες», η μετατροπή της ελληνικής κοινωνίας σε μια «πολυεθνική» κοινωνία με τα όλα της μπορούσαν, όχι μόνο να καταδεικνύονται, αλλά και να συζητιούνται συλλογικά. Η εμπειρία, τόσο από τη μεριά της διοργάνωσης, όσο κι απ' τη μεριά της παρακολούθησης υπήρξε διδακτική: συγκρότησε το σώμα ανθρώπων που προετοίμασε τις «ανοιχτές εκδηλώσεις» των επόμενων είκοσι χρόνων.

νάρθει στο προσκήνιο της Ιστορίας, το «κίνημα ενάντια στην παγκοσμιοποίηση» έκανε δειλά δειλά τις πρώτες του εμφανίσεις. Το κίνημα ενάντια στην παγκοσμιοποίηση έθετε στο στόχαστρό του τους «παγκόσμιους ισχυρούς» και τους ζητούσε να πάρουν μέτρα. Στο εσωτερικό της ευρωπαϊκής ηπείρου, το κίνημα αυτό υπήρξε αρκετά κινητικό και καταδίωξε τους ηγέτες σε διάφορες ευρωπαϊκές μεγαλουπόλεις. Με λίγα λόγια, το κίνημα ενάντια στην παγκοσμιοποίηση, θεωρούσε ότι η «κυριαρχία είχε παγκοσμιοποιηθεί» κι ότι εκδηλώνονταν μέσα από τεράστιες πολυεθνικές εταιρίες κι υπερεθνικούς οργανισμούς με περιέργα αρχικά που είχαν υποσκελίσει την εξουσία των επιμέρους εθνικών κρατών.

Το κίνημα «ενάντια στην παγκοσμιοποίηση» είχε λίγη από ζαπατίστας, λίγη από τουριστικό διεθνισμό, λίγη από τεχνοφιλία και λίγη από πατριωτικό αντικαπιταλισμό. Εκεί, στα πρώτα του βήματα, μετά από τη Σύνοδο Κορυφής στο Άμστερνταμ το 1997, η *Τρίτη Γενιά* έδειχνε με ποιον τρόπο αντιλαμβάνονταν οι αυτόνομοι ετούτο το «νέο κίνημα»:

Σα να λέμε, αν είχες ταξικό εχθρό δίπλα σου, πάνω στο σβέρκο σου, δεν θα τον άφηνες για να τρέχει στις τουλίπες, δυο μέρες να πας και δυο να γυρίσεις! Ενώ με το stuff «ουρά της σοσιαλδημοκρατίας» παίρνεις και καμιά φωτογραφική μηχανή μαζί σου, τραβάς και καμιά φωτογραφία τ' αξιοθέατα του Άμστερνταμ, και κόσμο διαφορετικό γνωρίζεις, οπότε δε γίνεσαι ρατσιστής και φυσικά κάνεις και το ταξίδι που ποτέ δε θα έκανες με τους κωλομισθούς που σου δίνει η αριστερή σου κυβέρνηση.<sup>8</sup>

Βέβαια, το αγνό πέσιμο στον κινηματικό τουρισμό μπορεί να είχε τη χάρη του, αλλά άφηνε απ' έξω το πραγματικό επίδικό του κινήματος «ενάντια στην

παγκοσμιοποίηση». Γιατί μπορεί μεν δημοσίως το κίνημα να συντηρούσε την ψευδαίσθηση ότι μάχεται ενάντια στην παγκόσμια εξουσία, αλλά στην πραγματικότητα έκανε τις πλάτες στο νέο γύρο του παγκόσμιου πολέμου και στις επιμέρους εθνικές προτεραιότητες του ενός κράτους έναντι του άλλου. Η ψήφιση κανόνων για την «περιβαλλοντική προστασία», οι διαμαρτυρίες για τις «μεταλλαγμένες τροφές», η εναντίωση στον «πόλεμο των Αμερικάνων» που αποτέλεσαν τις κατεχόμενη αιχμές του κινήματος ήταν στην πραγματικότητα αιχμές του οξυμένου εμπορικού πολέμου κι όχι αγώνες για την αντιπαγκοσμιοποίηση.

Το κίνημα «ενάντια στην παγκοσμιοποίηση» παρίστανε ότι αγνοεί αυτό που ήταν σαφές για τα κρατικά επιτελεία: ότι δηλαδή χρησιμοποιούνταν από τα επιμέρους έθνη – κράτη ως όπλο στις αναμεταξύ τους διαπραγματεύσεις γύρω απ' τη συμμετοχή τους στην εξέλιξη του Παγκόσμιου Πολέμου. Οι αντικαπιταλιστές τυμπανιστές που ανάμεσα στην πρώτη (1991) και στη δεύτερη εισβολή στο Ιράκ (2003) είχαν προλάβει να περιδιαβούν το Άμστερνταμ, την Πράγα, το Σηάτλ, τη Γένοβα και τη Θεσσαλονίκη ντυμένοι ντομάτες, όταν οι κρατικές προτεραιότητες το επέβαλαν μεταμορφώθηκαν από τη μια στιγμή στην άλλη από κίνημα «ενάντια στην παγκοσμιοποίηση» σε «κίνημα ενάντια στο πόλεμο». Ενόψει της δεύτερης εισβολής στο Ιράκ (Μάρτης 2003), όλα τα ενδιαφερόμενα κράτη διοργάνωσαν τεράστια «αντιπολεμικά», «αντιαμερικανικά» συλλαλητήρια στο εσωτερικό τους. Η κρατική οργάνωση αυτών των συλλαλητηρίων έβγαζε τόσο μάτι, που είναι σχεδόν αχρείαστο να πούμε ότι στην ελληνική αντιπολεμική διαδήλωση του Φλεβάρη του 2003 αυτός που κρατούσε το πανό στην κε-

φαλή της πορείας ήταν ο ίδιος ο γενικός γραμματέας του κυβερνητικού κόμματος, Κώστας Λαλιώτης.<sup>9</sup>

Κατά περίεργο τρόπο, τα «αντιπαγκοσμιοποιητικά» και «αντιπολεμικά» κινήματα έχαιραν γενικής αποδοχής από το σύνολο του πολιτικού φάσματος. Την ίδια στιγμή, οι αυτόνομοι έβγαζαν φλύκταινες. Το «τεράστιο» μάλιστα «αντιπολεμικό» συλλαλητήριο έγινε αντιληπτό από τα Μητροπολιτικά Συμβούλια ως τεράστια επίδειξη εθνικής ενότητας. Οι δύο μικρές κίτρινες αφίσες με τίτλο «Δε διαδηλώνουμε με τ' αφεντικά» και «Ο πόλεμος τους είναι παντού – ο εχθρός μας είναι εδώ» τυπώθηκαν με στόχο να κολληθούν πάνω στα λοιπά καλέσματα για τη διαδήλωση, ως ένδειξη σαφούς διαχωρισμού κι εχθρότητας απέναντι στην πάνδημη συμμετοχή στα εθνικά προσκλητήρια.

Καθώς το κίνημα ενάντια στην παγκοσμιοποίηση / ενάντια στον πόλεμο έπνεε τα λοίσθια, μας έκανε την τιμή να αφήσει τον τελευταίο του σπασμό στη Θεσσαλονίκη το καλοκαίρι του 2003. Το γεγονός αντιμετώπιστηκε από το εγχώριο κίνημα κατά τα γνωστά: ως μάζωξη των «ευρωαφεντικών» και ταυτόχρονα ως ευκαιρία για γιγα-μπάχαλα. Από τη σκοπιά των αυτόνομων, η Θεσσαλονίκη του 2003 έπαιρνε σάρκα κι οστά μέσα από:

την απουσία του πολιτικού λόγου, το καθεστώς της νομιμοποιημένης άγνοιας στη βάση του οποίου φούσκες, όπως η «παγκοσμιοποίηση», η «Ε.Ε.», ο «ΠΟΕ» και τα λοιπά ασαφή αρχικά μετατρέπονται σε οντότητες.<sup>10</sup>

Οι αυτόνομοι το 2003 μπορούσαν να καταλάβουν το μεγαγεγονός της Θεσσαλονίκης ως θέατρο της σοσιαλδημοκρατίας, ως «στημένο ραντεβού», ως πεδίο επίδειξης δύναμης της αστυνομίας, αλλά αδυνατούσαν να εξηγήσουν πειστικά γιατί δεν έπρεπε



# ΔΕΝ ΔΙΑΔΗΛΩΝΟΥΜΕ ΜΕ Τ' ΑΦΕΝΤΙΚΑ

αυτός ο πόλεμος είναι παγκόσμιος: είναι το μοίρασμα του μεταψυχροπολεμικού κόσμου που συνεχίζεται - το λάφυρα δεν είναι κάτω απ' το χόμα - ο μόνος πλούτος στον καπιταλισμό είναι αυτός που δημιουργεί η ανθρώπινη εργασία - το ελληνικό αφεντικό δεν είναι ουδέτερο στη λαθροασία της - ο «ειρηνισμός» είναι το όπλο του ντόπιου ιμπεριαλισμού

## Ο ΕΧΘΡΟΣ ΜΑΣ ΕΙΝΑΙ ΕΔΩ

Μητροπολιτικά Συμβούλιο

# Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΟΥΣ ΕΙΝΑΙ ΠΑΝΤΟΥ

ο πόλεμος δεν είναι ιδιοτροπία του Μπους - ο ιμπεριαλισμός είναι σύμφυτος με τον καπιταλισμό - όλα τα «ανεπτυγμένα» κράτη είναι ιμπεριαλιστικά - ο πόλεμος είναι η συνέχεια της «ειρήνης» της αμετάλλευσης με άλλα μέσα - ο δωρεάν αντιαμερικανισμός της ελληνικής κοινωνίας συσκοτίζει την πραγματικότητα του ταξικού ανταγωνισμού

## Ο ΕΧΘΡΟΣ ΜΑΣ ΕΙΝΑΙ ΕΔΩ

Μητροπολιτικά Συμβούλιο

### ΔΕΝ ΔΙΑΔΗΛΩΝΟΥΜΕ ΜΕ Τ' ΑΦΕΝΤΙΚΑ (ΦΛΕΒΑΡΗΣ 2003)

Οι δύο ορθογώνιες αφίσες τυπώθηκαν σε κίτρινο φόντο και κολλήθηκαν από τα Μητροπολιτικά Συμβούλια πάνω στις αφίσες των λοιπών δυνάμεων που καλούσαν στο «μεγάλο αντιπολεμικό συλλαλητήριο» της 13ης Φλεβάρη του 2003.

Η πρώτη έγγραφε:

ο πόλεμος δεν είναι ιδιαιτερότητα του Μπους - ο ιμπεριαλισμός είναι σύμφυτος με τον καπιταλισμό - όλα τα «ανεπτυγμένα» κράτη είναι ιμπεριαλιστικά - ο πόλεμος είναι η συνέχεια της «ειρήνης» της εκμετάλλευσης με άλλα μέσα - ο δωρεάν αντιαμερικανισμός της ελληνικής κοινωνίας συσκοτίζει την πραγματικότητα του ταξικού ανταγωνισμού.

Η δεύτερη έγγραφε:

αυτός ο πόλεμος είναι παγκόσμιος: είναι το μοίρασμα του μεταψυχροπολεμικού κόσμου που συνεχίζεται - τα λάφυρα δεν είναι κάτω από το χόμα - ο μόνος πλούτος στον καπιταλισμό είναι αυτός που δημιουργεί η ανθρώπινη εργασία - τα ελληνικά αφεντικά δεν είναι ουδέτερα στη λαθροασία της - ο «ειρηνισμός» είναι το άλλοθι του ντόπιου ιμπεριαλισμού.

να δοθεί το «παρών». Στα χρόνια που έρχονταν αυτή η αδυναμία βελτιώθηκε. Γεγονότα όπως αυτά της Θεσσαλονίκης το 2003 σταμάτησαν όλο και πολύ να αντιμετωπίζονται ως «στημένα ραντεβού» κι άρχισαν να αποτιμώνται πιο συστηματικά ως κρατικά όπλα στον παγκόσμιο εμπορικό πόλεμο.

Είτε έτσι, είτε αλλιώς, η απουσία των αυτόνομων από τα μεγάλα events καταγγέλθηκε ως ονομιτισμός. Κι όμως, η απουσία δεν ήταν τίποτε άλλο παρά απουσία από την κρατικοποίηση των «αγώνων».

1. Περιλαμβάνεται στο άρθρο με τίτλο «Μισθωτή Εργασία και Κίνηση Αντίστασης» που δημοσιεύτηκε στο δεύτερο φύλλο της εβδομαδιαίας αναρχικής εφημερίδας *Άλφα*, 25 Μαρτίου 1995. Το άρθρο υπογράφεται με τα αρχικά Θ.Γ.

2. Αντλούμε στοιχεία για το debate γύρω από τη διοργάνωση της Πρωτομαγιάτικης διαδήλωσης του 1995 από την εβδομαδιαία αναρχική εφημερίδα *Άλφα*. Εκεί, εκτός των όσων εξιστορούμε, περιλαμβάνεται επίσης και η επώνυμη κριτική μέλους των Αυτόνομων Εργατικών Συσπειρώσεων για τις επιλογές της εφημερίδας *Άλφα* και μαζί η απάντησή της *Άλφα*. Όλα αυτά στο όγδοο φύλλο, 13 Μαΐου 1995.

3. Το απόσπασμα προέρχεται από το *Ζητήματα Αντικυριαρχικού Αγώνα*, Νοέμβρης 1996.

4. Από τον αδημοσίευτο απολογισμό των Μητροπολιτικών

Συμβουλίων με χρονολογία συγγραφής το 2007.

5. *Τρίτη γενιά*, φύλλο 5, Νοέμβρης 1997.

6. Περιλαμβάνεται στον τόμο με τις εισηγήσεις των ανοιχτών συνελεύσεων των μητροπολιτικών συμβουλίων, χειμώνας 2004-καλοκαίρι 2005, υπό τη μορφή επιλόγου και τίτλο *Περί Ανοιχτών Συνελεύσεων*, Οκτώβρης 2005.

7. Βλ., σχετικά «...και μας λέγατε φρικιά! Ιστορία και σημασία της διαδήλωσης 'Ιδια είναι τα αφεντικά - εθνικά πλανητικά», *Antifa* #54, 12/2016.

8. *Τρίτη γενιά*, δεύτερο δοκιμαστικό φύλλο, Ιουλής 1997.

9. Βλ., «Τα 'αυθόρμητα κινήματα' και ο γάιδαρος που πετάει», στο τεύχος που κρατάτε στα χέρια σας.

10. Αντιγράφουμε από την αφίσα που κυκλοφόρησαν τον Ιούνιο του 2003 τα Μητροπολιτικά Συμβούλια με τίτλο «Μακριά από τη Θεσσαλονίκη».



### ΜΑΚΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ (ΙΟΥΝΗΣ 2003)

Η αφίσα με τίτλο «Χίλιοι Λόγοι για να είμαστε στο Δρόμο - Κανένας Λόγος εκείνες τις Μέρες 19-22 Ιούνη» τυπώθηκε και κολλήθηκε στη Θεσσαλονίκη από την Θεσσαλονικιώτικη αυτόνομη ομάδα Omnia Sunt Communia. Ήταν παραμονές του πιο μεγάλου ραντεβού ενάντια στην «παγκοσμιοποίηση». Ανάμεσα στα άλλα η αφίσα έλεγε:

δεν πρόκειται να χαρίσουμε τίποτα σ' αυτό το πανηγύρι των μεσολαβήσεων [...] σ' αυτό το μηχανουργείο της 'πολυσυλλεκτικότητας' που κατασκευάζει ενότητες.

Τις ίδιες μέρες, τα Μητροπολιτικά Συμβούλια τοιχοκολλούσαν την αφίσα με τίτλο «Μακριά από τη Θεσσαλονίκη». Εκεί λεγόταν ότι: Ένα σωρό κόσμος περιμένει να μετρήσει κεφάλια στη Θεσσαλονίκη:

Το «ελληνικό κοινωνικό φόρουμ», εκείνη η ειδική μορφή ντεπόζιτου ψηφοφόρων που χρόνια τώρα το ΠΑΣΟΚ επιδιώκει να δημιουργήσει στί' αριστερά του. [...] Σε καιρούς που η πολιτική και διανοητική αυτονομία γίνεται όλο και πιο δύσκολη, όλο και πιο απαραίτητη, η αντιμετώπιση του πολυδιαφημιζόμενου «γεγονότος» που λέγεται «Θεσσαλονίκη 2003» είναι, ευτυχώς, μονόδρομος. Μακριά από την Θεσσαλονίκη.